

***Laskiainen lasketaan paaston aika alkaa,
Messias on matkalla, paastonaika alkaa.
Tien me sinne tiedämme, tien me sinne käymme.***

Helmikuu on tullut ja laskiainen on täällä.

Laskiainen aloittaa kirkkovuodessa pääsiäisen, suurimman juhlamme, odotuksen. Sen alkamista juhlimme laskiaistiistaina ja tuhkakeskiviikko on ensimmäinen paastopäivä, josta on 40 päivää pääsiäiseen. Kirkoissa paastonajan väri on violetti, katumuksen, odotuksen ja valmistautumisen väri.

Laskiaiskirkkopyhän taustana on Raamatun kertomus Jeesuksen paastosta erämaassa. Oman kasteensa jälkeen, Jeesus meni autiomaahan yksin 40 päiväksi. Hänellä tuli siellä nälkä. Jeesus haki sieltä voimaa tulevaan tehtäväänsä kulkea ja kertoa Taivaan Isästä ihmeihin ja opetuksiin sekä valmistautui tehtävään.

Laskiaisen vietto on peräisin katoliselta keskiajalta, jolloin myös meilläkin paastottiin. Laskiaisena "laskeuduttiin" paastoon, josta "päästiin" pääsiäisenä.

Katolisissa maissa laskiaista vietetään edelleen hyvin riehakkainkin karnevaalein. Sana karnevaali tulee latinan ilmaisusta carne vale = "liha on sallittua" tai toisen tulkinnan mukaan "hyvästit lihalle", sillä karnevaalien jälkeen lihaa ei enää saanut syödä. Ortodoksisella Venäjällä laskiaisen vietto on myös elvytetty ja Suomessa juhlietaan edelleen laskiaistiistaita, vaikka uskontomme ei meiltä paastoamista enää edellytäkään

Laskiaista vietetään Suomessa seitsemän viikkoa ennen pääsiäistä. Laskiaissunnuntaista alkaa pääsiäisen odotus, mutta varsinaisesti laskiaista juhlietaan laskiaistiistaina, joka tänä vuonna osuu helmikuun 26. päivälle. Laskiainen on suomalaisten talvijuhla, jolloin hyvästellään talvi ja aletaan odottaa kevättä.

Suomessa, jossa laskiaisen aikaan on talvikeli, liittyy laskiaiseen myös mäen laskeminen mm. pulkilla. Perinteisesti pulkkamäessä huudettiin ”pitkiä pellavia, hienoja hamppuja, räätikkäitä (lanttuja) kun nurkanpäitä (hirrenpää nurkkasalvoksessa) ja nauriita kuin lautasia”. Naapurin pellolle saatettiin toivoa tippuroita ja tappuroita. Mitä kauemmas kelkka luisti, sitä pidempiä pellavia saatiin. Muiden uskomusten mukaan naisten tuli pitää hiuksiaan auki ja harjata niitä usein. Näin taattiin pellavista puhtaita, kuituisia, vaaleita ja kiiltäviä.

Naisilla oli kiire laskiaisen alla, sillä mm. kehrut piti saada päätökseen laskiaiseen mennessä, jotta voitiin aloittaa enemmän valoa vaativa kankaiden kutominen sen jälkeen. Laskiaisen työtä ei saanut tehdä kuitenkaan kuin puoli päivää, jotta ehdittäisiin nauttia runsaasti rasvaisia ruokia. Mitä rasvaisempaa ruoka oli, sitä enemmän siat lihoivat ja lehmät lypsivät eli sitä enemmän myös ruokaa oli talon väelle luvassa seuraavana vuonna. Paaston alkaminen tarkoitti myös liha- ja maitoruoista luopumista, joten laskiaisenä piti syödä tuhdisti. Ruokien annettiin olla pöydässä koko päivän, se takasi runsauden koko vuodeksi

Laskiaiseen liittyvät uskomukset ovat jääneet historiaan ja tämän päivän laskiaisen on lähinnä iloinen ulkoilupäivä, jolloin lasketaan mäkeä ja nautitaan toki laskiaisen ruokaperinteeseen kuuluvia herkkuja kuten hernekeittoa ja laskiaispullia.

Tiesitkö?

- että sana laskiaisen on johdos verbistä laskea. Kyseessä on siis joko päivä, jolloin on alettu laskea paastopäiviä, tai jolloin on laskettu (eli päästetty) paasto alkamaan. Joskus on esitetty myös, että laskiaisen taustalla olisi ajatus paastoon laskeutumisesta, toisin sanoen paastoamisen aloittamisesta.
- että torstaista tuli hernekeittopäivä, koska katolisella ajalla perjantai oli paastopäivä, minkä vuoksi torstaina syötiin sianlihalla vahvistettua hernekeittoa.

Laskiaisenä syötiin aiemmin tukevasti liharuokaa, koska seuraavan kerran sai syödä lihaa vasta paaston jälkeen pääsiäisenä. Perinteisiä laskiaisruokia olivat rasvarieska ja liharokka. Rasvarieska oli ohrajauhoista tehtyä leipää, jota oli höystetty sianihalla. Liharokka oli keitetty herneistä ja rukiinjyvistä ja höystetty siansorkilla tai sian päällä. Keittoa kutsuttiin myös sorkkarokaksi. Myös herkut kuuluivat laskiaiseen. Laskiaispullat alkoivat yleistyä 1800-luvulla.

MITEN SINÄ VOIT PAASTOTA?

Monet ajattelevat, että paasto on lihasta ja herkuista luopumista.

Paaston tärkein on keskittyä olennaiseen ja se voi olla apu juhlaan valmistutumisessa.

Paasto voi olla sitä, että keskittyy tärkeimpiin asioihin, kuten läheisiin ihmisiin, auttamaan muita ja hiljentymiseen. Voi antaa aikaa enemmän itselle, toisille ja Taivaan Isälle. Jumalalle voi jutella enemmän ja lukea Raamatun kertomuksia vaikka Jeesuksen elämästä.